

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar,
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centime.
Aankondigingen 15 centime per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 2 MEI.

Provinciale kiezingen.

De provinciale kiezers van het kanton Tongeren zullen zich den 25 mei vergaderen, om over te gaan tot de kiezing van vier leden van den provinciale raad in vervinging der heeren Jaminé, Perreau, de Bellefroid en Slegers, wier mandaat afgelopen is.

Met spijt moeten wij aankondigen dat M. de advocaat Perreau niet meer verlangd herkozen te worden. Alle kiezers zullen het besluit betreuen van den achtbaren raadshoofd die tot heden ons kanton in den provincie raad vertegenwoordigde.

Om M. Perreau te vervangen hebben een groot getal kiezers de oogen geworpen op M. den graaf de Grunne, burgemeester van Ruitten. Al wie dezen kandidaat kent, zal bekennen dat het moeilijk geweest ware eenen beteren keus te doen. M. de graaf de Grunne vereenigt alle hoedanigheden die men in den openbaren afgevaardigden kan vereischen. Aan zijne uitstekende kennis paart hij den grootsten ijver en eene zeldzame zelfopoffering voor de openbare belangen.

Indien de kiezers hem het mandaat van raadshoofd toevertrouwen, zal M. de Grunne in den provinciale raad den bijzonderen voorstander zijn der belangen van den landbouw. Niemand beter dan hij kan gekozen worden om den vertegenwoordiger te zijn der landbouw nijverheid die zoo groot belang heeft voor het kanton Tongeren.

M. de graaf de Grunne is overigens burgemeester der aanzienlijkste gemeente van het gansch kanton, en zijne plaats is om zoo te zeggen vooraf aangewezen in den provinciale raad.

Wij verzoeken dus alle kiezers de volgende namen op hunne stembriefjes te schrijven:

M. J. JAMINÉ,	uitgaande lid,
H. DE BELLEFROID,	id.
A. SLEGERS,	id.
graaf ANTOON DE GRUNNE,	

De volksbedervers.

De middelen welke de zoo genoemde liberalen aanwenden om het volk te bederven, zijn menigvuldig en worden met eene hardnekkige standvastigheid voortgezet, welke ons soms doen stom staan over den boosaardigen moed, de verblinde goddeloosheid en den eeuwig godsdiensthaat, die de apostelen des duivels bezielen.

KLEINE OORZAKEN, GROOTE GEVOLGEN.

(Vervolg.)
II.

Werner had, zoals wij hierboven zegden, het besluit genomen om een bezoek op Paulinehof af te leggen. Intusschen was er nog eene andere beweging dan de versch gevallen sneeuw, die hem noopte het tochtje te ondernemen; hij moest namelijk eene soort van verkenningstocht ondernemen. Onder de brieven, die door hem 's morgens waren ontvangen, bevond zich eene circulaire van den eigenaar van het hotel *de drie kronen*, uit het naburige stadje, waarbij Werner, even als alle andere welgestelden uit den omtrek, werden uitgenoodigd om op Sylvesteravond deel te nemen aan het bal, dat bij die gelegenheid zou gegeven worden.

Op het land en in de kleine steden is zoo iets eene gebeurtenis; 't viel dan ook niet te betwijfelen of de onderneming zou met het beste gevolg bekroond worden. Immers hier, waar men elkan- der vijf mijlen in den omtrek kende, moest 't een dubbel genoegen zijn om gemaskerd elkan- der te jutgeren, te doen zien dat de geheimen, die men op den grond des harten begraven waande; eigenlijk publiek domein waren; de gelegenheid was zoo schoon voor ieder jong mensch, om zijne beminde eene liefdeverklaring toe te fluis- teren, 't geen men onder gewone omstandigheden niet gewaagd zou hebben.

Ook Werner overlegde bij zich zelve en aangezien hij niet den geringsten twijfel koesterde, of ook de familie Borghorst zou het gemaskerde bal bezoeken, achtte hij dit eene gunstige gelegenheid om, beschermd door zijn masker, de zoo

Inderdaad, niets laten zij onbeproofd om het volk zijnen dierbaarsten schat, zijn godeloosheid gevoel, de eenige bron van zijn stoffelijk zoo wel als zijn eeuwig heil te ondermijnen. Hunne gazetten verspreiden lister over de priesters; hunne profeten schelden in de herberg op papen en nonnen en spotten met deugd en godeloosheid; hunne boeken bespotten de zuiverheid en verheerlijken de wulpscheit; hunne redemars geven volksvoordrachten waarin ge- tracht wordt het volk de laatste kiem van godeloosheid te ontroofen; zij verbanen alle godeloosheid onderwijs en christelijke zedeleer uit hunne scholen, en hunne representanten de cluimeeren in de kamers om te bewijzen dat het gezag des priesters in de scholen onzer katholieke bevolking eene schreuwelijke onrechtvaardigheid is!

Waar toch wil men het volk naar toe leiden? Wat zal er van de samenleving geworden wanneer deze mannen in hunne helseke poging volkomen gelukt zullen zijn?

Ach! wij ijzen om er een antwoord op te geven; want de toekomst verschrikt ons, en wij zouden liever naar middele zaken om deze verschrikkelijke ramp af te weren.

Wij hoorden over eenige dagen een verstandig man verklaren dat wij het grootste ongelijk hadden de zoogenoemde liberale partij als eene staatkundige partij te beschouwen, iets wat zij in het geheel niet is; zij is eene secte, eene booze seete die uit de vrijmetselarij, voortspruit en niets beoogt dan de vernietiging van den roomsch katholieke godsdienst.

Is zij eene staatkundige partij?... Door kuitperjen en den invloed der logen aan het bewind geraakt, bemoeit zij zich niet het minste met de staatkundige belangen des lands maar beijvert zij zich slechts om de katholieke bevolking in hare dierbaarste belangen te dwarsboomen, om haar zelfs zonder den minsten schijn van noodzakelijkheid in hare godsdienstige overtuiging te treffen en de vrijheidsloofde stelsels tegen hare tegenstrevers in praktijk te stellen. Alle middelen zijn haar goed; aan recht en logiek stoort zij zich niet, honderd duizende belgen — welke zich nog in een vrij land wanen — gebruik makende van het recht van te petitionneren, worden vierkant uitgelachen, en de goddelooze seete gaat, met eene wonderbare samenwerking, maar altijd voort met ons het ijzeren juk op den nek te trekken en de katholieke belgen te vernederen.

De helseke hardnekkigheid, waarmede men ons geloof vervolgt, de plagerijen van allen aard aan het godsdienstig gemoed gepleegd, de zucht naar stoffelijk voordeel, de hoop op plaatsen,

koelen en zoo terughoudende Ernestine te polsen hoe zij over hem dacht. Daarbij kwam ook nog de wensch, om zijnen medeminnaar, Hübrecht, die niets deed zonder koel overleg, eens links de waarheid te zeggen.

Werner wreef zich van genot de handen, verklaarde dat er geen verstandiger man was dan de eigenaar van *de drie kronen*, greep naar de bekoold, en trok zoo hard, dat schier onmiddellijk daarna de deur geopend werd.

Eene oude vrouw trad binnen; haar uiterlijk gaf duidelijk te kennen, dat zij hier den post van huishoudster vervulde; uit hare houding en wijze van doen bleek echter tevens, dat een samenloop van omstandigheden de oude vrouw met haar vriendelijk, sprekend gelaat, het recht hadden gegeven om met baren heer op vertrouwelijke, moederlijke voet te verkeer. En dit was inderdaad het geval. Catharina Scheuerlein had Werner als kind reeds op de armen gedragen; onder hare oogen was hij tot jongeling opgegroeid en toen hij later door het afsterven zijner ouders, op jeugdigen leeftijd eene onafhankelijke positie erlangde, had de oude Catharina op zijn verlangen, de zorg voor het huishouden op zich genomen. Ofschoon Werner thans den maane- lijken leeftijd had bereikt, oefende zij nog altijd invloed op hem uit. Een geen wonder. Zij be- hoorde tot die oude getrouwen, welke zich geheel wijden aan de leden der familie, te midden waarvan zij het grootste gedeelte hunner levens- jaren hebben doorgebracht. Zij behoorde tot die zorgzamen, welke alle vertrouwen verdienen en genieten. Zij was een exemplaar van die dienst- bodenssoort, welk in onze dagen schier uitgester- ven schijnt.

— Trina, voegde Werner de oude vrouw lachende toe, ik kan 't niet helpen, maar ge moet u vanlaag eens in 't zondagsche pak steken.

hebben, eilaa! vele onzer landgenooten met eene koude onverschilligheid geslagen en deze onverschillige gevoelloosheid werkt de booze seete in de hand.

De onverschilligheid is de grootste plaag van ons land; en inderdaad, wat kan men ver- wachten van de valsche zielen, die zich van de onrechtvaardigste reeds verkreukingen aan hunne medebroeders gepleegd, niet meer sel- jenen aan te trekken, maar koel en zonder afschuw de verkrinking hunner landgenooten kunnen aanschouwen?

Anderen vindt men, die wel al de schreuwende onrechtvaardigheden gevoelen en er zich om bedroeven; doch die, als moedeloze kinderen, met de handen in het haar zitten en den moed niet hebben den vijand te bestrij- den. Waarom toch volgen zij het voor- beeld niet dier moedige mannen die, met het vuur der verantwoordiging op het aangezicht, kloek en beraden tegen de listhartige verkruckers in het harnas vliegen? Waarom ver- leenen zij hunne medehulp niet om met vereend vermogen alles in het werk te stellen om den gemeenen vijand te bevechten?

De vijand is listig en machtig, wij weten het wel; maar er leven brave lieden genoeg in ons land om met vereenden moed en vaste beradenheid het waagdrucht te verpletten en om eens in ons vaderland die kalme dagen van rust en bedaardheid, van ware vrijheid, welke alle brave menschen verlangen, maar die de boozen hant ontnemen, terug te doen keeren.

List tegen list, macht tegen macht! dat moet de leus zijn van de vrienden der deugd en orde!

Tongeren, den 1er mei 1868.

Mijnheer den Postrijder,

Indien er een dag in het jaar is waarop de mensch moet vroolijk zijn dan is het, dunkt mij, den eersten meidag. Met mei herleeft de natuur die een half jaar geslapen heeft; mei doet denken aan de ontluikende bloemen, aan de geurige velden, aan boeketten en bloem- kroonen.

Hoe menigen keer heb ik in mijnen jongen tijd niet verlangd naar de terugkomst van den eersten mei, maar die eerste meidag wanneer wij met viol en klarinet een deuntje in den manschijp gingen spelen of links of rechts een meike bloemen onder eene venster gingen steken? Hoe menigen keer ben ik niet op den eersten mei de heldendaden der hakkoeren te Ruitten gaan bijwonen? Heden nog, als ik het genoegen herdenk dat ik eertijds te Ruitten op

— Verwacht ge dan gasten? vroeg de aange- sprokene, terwijl het op haar gezicht duidelijk te lezen stond; dat zij in gedachten de provisie- kamer de revue liet passeeren.

— Neen, Trina, geene gasten, maar toch moet ge u wat opschikken.

Catharina schudde het hoofd, terwijl zij zeide: — Nu, ik ben nieuwsgierig waar dat heen moet.

— Maar zie dan toch eens naar Luiten, riep Werner op een levendigen toon, er ligt wel twee voet sneeuw en nimmer zal zich een gunstiger gelegenheid voordoen.

— Wilt ge met mij een toertje maken? lachte de oude Catharina, en moet ik daarvoor mijn zondagsche kleeren aantrekken?... Nu, dat is weer een gedacht. Neen, neen, daar weet ik alles van! Dan gaat 't in scheidende galop over berg en dal, tot dat die beiden in den sneeuw terecht komen en de joncheer zich ziek licht en Trina's kleed bodorven is.

— 'k Zal u de zaak ophelderen, viel Werner haar in de rede, terwijl hij de huishoudster baren stoel toerolde, de zaak is deze: de eigenaar van *de drie kronen* zal op Sylvester-avond een gemas- kerd bal geven.

— En wat heeft dat te maken met mijne zondagsche kleeren?

— Dat zult gij dadelijk hooren. Zulk een bal hebben wij sedert jaren nog niet gehad en men mag dus verwachten, dat het druk bezocht zal wezen, hoofdzakelijk ook omdat de inschrijvings- lijsten slechts aan die families worden aangeboden die in den omtrek tot de notabelen behooren. 't Lijdt geen twijfel, of Borghorst zal aan het bal deelnemen en ziet ge, nu wilt ik juist daarom, dat gij mij thans zoudt vergezellen.

— Gij wilt dus een bezoek op Paulinehof afleggen? vroeg zij op koelen toon, die scherp

dezen dag ging zoeken, heden nog voel ik mij innig blijmoedig bij de herinnering van het feest van den H. Evermarus.

Als men oud wordt, is het zoo zoet zich den jongen tijd te herinneren. Wat ik aardig vind dat is dat het feest van den H. Evermarus zoo veel zorg onder het volk bewaard wordt. Van ongeheugelijke tijden af wordt de legende van den heiligen ablaar op den 1er mei ver- toond; niets is in staat om het feest van Ruitten onder te brengen. De jaren volgen elkander op; de eeuwen vervliegen; de nieuwe generatie vervangt de afgestorvene; de oorlog en de revolutie zetten beurtelings den wereld het onderste boven; de keizerrijken worden vernield, de troonen omvergeworpen, alles vergaat, maar het feest van den H. Evermarus blijft onwankelbaar rechtstaan gelijk den godsdienst zelve waaraan het zijn bestaan ontleent. Want het feest van Ruitten is niet een ijdel ruiters spel om kleine en groote kinderen te vermaken. Hetzelfde herinnert den marteldood van eenen grooten heiligen; deze bijzon- derheid verdient gekend te zijn.

De H. Evermarus kwam in het jaar 690 terug van St. Jacoms de Compostella in Spanje en hij begaf zich met zijn gezellin naar Maastriecht om op het graf van den H. Servatius te gaan bidden. Te Ruitten gekomen werd hij aangevallen door eene heide hant- stroopers — de liberalen van dien tijd — die Evermarus en zijne gezellen vermoorden. Wanneer ik op eenen anderen dag eens wat beter gezeten zal zijn dan heden, dan zal ik die geschiedenis eens in al hare omstandig- heden vertellen. Voor heden is het genoeg te weten dat Ruitten mei voor oorsprong heeft den marteldood van eenen heiligen en dat het aan deze omstandigheid is dat dit feest zijn langdurig bestaan te danken heeft.

Een oude Tongenaar.

Onkosten in het Walenland.

Men leest in het *Journal de Charlevé* van gisteren:

De werkstaking welke maand g in de putten van *la Compagne en Font de Pignes*, der koolmijn van *Saeré-Meuse* te Dampremy, is uitgeber- sten, daart voort. Wij hebben evenwel hoop- raand gevee, wanneer de aan te stippen, de werk- lieden, welke in de putten zijn afgedald brengen als reden bij dat zij niet genoeg winnen om in hunne behoeften te voorzien. Zij vragen een vermeerdering van dagloon.

Dezen morgen, rond 5 ure, heeft een deta- chement van 32 gendarmen zich ter plaatse begeven. Na de vredeleven te handing der werk- lieden bestatigd te hebben, is deze militaire macht, rond 8 1/2 ure, naar de stad teruggekeert.

afstak bij har goetig en vriendelijk gelat.

— Zeker. En weet gij alken rol ik u daarbij toegelacht hebt?

— Welnu?

— Dat ge goed uitweezen zult zien, zoudt niets u ontsnapt. Hé, dat bevalt u, is 't niet? vroeg Werner lachende, terwijl op het gelaat van Trina duidelijk te lezen stond, dat er alles behalve mede ingenomen was.

— Het bevalt me volstrekt niet, hernam Catha- rina, dat ge zoo balsturig dat doel vervolgt, ofschoon 't u geen geheim is, dat het minder om uw hart dan wel om uw vermoegen te doen is.

— Maar Trina!... voegde Werner de huis- houdster te gemoet, terwijl hij tot achter de ooren klourde.

— Welnu, antwoordde deze, ik zou mij zulk eene aanmerking nooit veroorloofd hebben, indien ik niet wist, dat gij overtuigd waart, dat ik niets dan uw geluk en welzijn beoog.

— Ge zijt eene oude trouwe ziel, sprak de jonge man op warmen toon, terwijl hij de ver- pleegster zijner jeugd met een dankbaren blik de hand reikte.

— Juist daarom, ging Trina voort, zal ik altijd u afraden om gevolg te geven aan de plannen, die gij in u hoofd draagt. Mevrouw Ernestine past u niet; ze is koelen pretentieuze, en ofschoon ze ook eene fijne opvoeding heeft genoten, ont- breekt haar toch dat wat den man slechts geluk- kig maken kan; namelijk een teer en gevoelvol hart.

— Maar ze kan toch zeer heminnelijk zijn, merkte Werner aan als wilde hij Ernestine verdedigen.

— Wanneer dit met hare luijnen overeenkomt antwoordde Trina, terwijl zij hare s-houders optrok. En nu verontgijf nog, dat ik daar den boel eens zal opmerken... Dat strijdt teeenmale